

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΞΩΝ - 9240075

Σχολικό Έτος: 2025 - 2026

Ημερομηνία Εξαγωγής: 02/06/2026

Σχολική Μονάδα: ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΞΩΝ - 9240075

Στόχος Βελτίωσης:

Η είσοδος της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στην κοινωνία και την εκπαίδευση φέρνει στο προσκήνιο μία σειρά από θέματα που πρέπει να εξεταστούν σε βάθος. Άνοιγμα της συζήτησης στην εκπαιδευτική κοινότητα για τη διαμόρφωση του παιδαγωγικού πλαισίου.

Ποια είναι η χρήση της, ποιο το κοινωνικό και εκπαιδευτικό της πρόσημο; Ποιες είναι οι προτεραιότητες σχετικά με τις μορφωτικές ανάγκες, τις υποδομές, τα εργασιακά δικαιώματα;

Επισημάνση της σχέσης των κοινωνικών συνθηκών με τη χρήση και την πρόσβαση σε εργαλεία και εφαρμογές TN, καθώς η ιστορία μάς δείχνει ότι αυτό που είναι καθοριστικό είναι το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δημιουργείται και αφομοιώνεται μια τεχνολογία.

Κριτικές προσεγγίσεις για τα ζητήματα του κοινωνικού ελέγχου, της εξάρτησης και της επιβολής προτύπων, κατευθύνσεων και εκπαιδευτικών πρακτικών.

Ανάδειξη προβλημάτων σε σχέση με τον παιδαγωγικό ρόλο των εκπαιδευτικών, των σχέσεων-αλληλεπιδράσεων στο σχολείο, της καλλιέργειας της κριτικής σκέψης.

Σχέδιο Δράσης: Ανταλλαγή εμπειριών, μελέτη ερευνών, συγκέντρωση υλικού συζήτησης και αναστοχασμός σχετικά με τον ρόλο και τις επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία, στη διδασκαλία και τη μάθηση. Συμμετοχή σε σχετικές ημερίδες και συνέδρια. Διερεύνηση κοινωνικών, εκπαιδευτικών και παιδαγωγικών παραμέτρων. Επιδράσεις στις αξιακές αντιλήψεις, τη συναισθηματική ανάπτυξη, την ψυχική υγεία, τις κοινωνικές σχέσεις των μαθητών (ιδιαίτερα στους μαθητές/τριες σχολικής ηλικίας) και των εκπαιδευτικών.

Άξονας: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Συντονιστής Δράσης: ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Κάθε τεχνολογικό επίτευγμα μπορεί και πρέπει να αξιοποιείται για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής της κοινωνίας. Η είσοδος της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στην εκπαίδευση παρέχει πλήθος νέων εργαλείων και δυνατοτήτων. Η ανάπτυξη νέων εργαλείων TN είναι τόσο γοργή που η παρακολούθησή τους, η εκμάθηση και τελικά η χρήση τους δεν προλαβαίνει να εμποδωθεί από τα μέλη της σχολικής κοινότητας.

Ζούμε σε εποχή μεγάλων αντιθέσεων. Παρακολουθούμε τα τεχνολογικά άλματα και αξιοποιούμε την άμεση

πρόσβαση σε πληθώρα πληροφοριών και γνώσεων, ενώ ταυτόχρονα προβληματιζόμαστε για τον αυξανόμενο λειτουργικό αναλφαβητισμό και τη δυσκολία ανάπτυξης της κριτικής σκέψης. Συζητάμε για τη δυναμική των ομάδων και τα συνεργατικά μοντέλα διδασκαλίας, αλλά συχνά οι μαθητές/τριές μας βιώνουν έναν άκρατο ανταγωνισμό στο σχολείο, που δεν αφήνει χώρο για φαντασία, δημιουργία, παιχνίδι.

Είναι αναγκαία η συζήτηση:

Για τον σκοπό και το πλαίσιο εισαγωγής της ΤΝ στην εκπαιδευτική διαδικασία, γνωρίζοντας ότι εμπλέκονται παγκόσμια εταιρικά συμφέροντα, κέρδη και έλεγχος.

Για τη σχέση της ΤΝ με την Παιδαγωγική Επιστήμη και το σχολείο.

Προβληματιζόμαστε, μελετούμε και συζητάμε:

Ποιος είναι ο βαθμός εμπλοκής της ΤΝ, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με δεδομένο τον αναντικατάστατο ρόλο του Δασκάλου και της παιδαγωγικής σχέσης στο σχολείο.

Ποιο είναι το ψηφιακό εκπαιδευτικό τοπίο και ποιος ο ψηφιακός γραμματισμός των οικογενειών.

Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στη μαθησιακή διαδικασία, τη διδακτική πράξη, τη μεθοδολογία και στο ίδιο το μορφωτικό αγαθό.

Ποιες είναι οι ψυχικές και νοητικές επιπτώσεις στα παιδιά, από τη μακροχρόνια χρήση ψηφιακών εργαλείων και οθονών.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Συμμετοχή σε συνεδριακή ημερίδα με θέμα την Τεχνητή Νοημοσύνη ως εκπαιδευτική και κοινωνική πρόκληση (Μάρτιος-Μάιος 2026).
2. Ενδοσχολική συζήτηση και ανάπτυξη προβληματισμού και προτάσεων. (Μάρτιος - Μάιος 2026).
3. Δημιουργία φύλλων παρουσίασης των απόψεων και των προβληματισμών που θα τεθούν για να ανοίξει σχετική συζήτηση εντός της σχολικής κοινότητας (Μάρτιος - Απρίλιος 2026).
4. Έκδοση πρακτικών εκδήλωσης (Μάιος - Ιούνιος 2026).
5. Καταγραφή αιτημάτων διεκδικήσεων και προτάσεων για τη διαμόρφωση ενός αναγκαίου παιδαγωγικού πλαισίου σχετικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη (Μάιος - Ιούνιος 2026).
6. Συλλογή υλικού και αρθρογραφίας (Μάιος 2026).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Για την υλοποίηση της δράσης απαιτούνται:

1. Αξιοποίηση των θεσμικών οργάνων της σχολικής κοινότητας. Συνεργασία με όλους τους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας.
2. Συνεργασία με μέλη της επιστημονικής κοινότητας παιδαγωγούς και ερευνητές από τα πεδία της Παιδαγωγικής Επιστήμης, της Διδακτικής, της Παιδικής Ψυχολογίας και των Νέων Τεχνολογιών, που μελετούν τις κοινωνικές, εκπαιδευτικές, παιδαγωγικές και κοινωνικές διαστάσεις της εισόδου της ΤΝ

στην εκπαιδευτική διαδικασία.

3. Δημιουργία φύλλων παρουσίασης για ενδοσχολική συζήτηση.

4. Χρήση του κατάλληλου ηλεκτρονικού λογισμικού για τις δράσεις και τις εκδόσεις.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

1. Η προβολή σύγχρονων επιστημονικών προσεγγίσεων.

2. Η ανάδειξη όλων των κοινωνικών, παιδαγωγικών και εκπαιδευτικών διαστάσεων που σχετίζονται με την είσοδο της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία.

3. Η διεύρυνση της ενημέρωσης και της συζήτησης εντός της εκπαιδευτικής κοινότητας.

4. Η συμβολή των εκπαιδευτικών στην υλοποίηση των δράσεων.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Η υλοποίηση του σχεδιασμού και των δράσεων.

Η συμμετοχή στις επιστημονικές συναντήσεις, συζητήσεις, εκδηλώσεις.

Το εύρος της κοινωνικής προβολής των ζητημάτων που θα αναδειχθούν.

Η διεύρυνση της συναντίληψης στο εσωτερικό της σχολικής κοινότητας.

Η υλοποίηση της ηλεκτρονικής έκδοσης (e-book).

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Ιανουάριος 2026: Διαμόρφωση εμπεριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), με τεκμηριωμένη παρουσίαση τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση ζητήματος.

9-10 Μαΐου 2026: Συμμετοχή σε συνεδριακή διημερίδα με θέμα: «Η Τεχνητή Νοημοσύνη ως εκπαιδευτική και κοινωνική πρόκληση. Κριτικές προσεγγίσεις, κίνδυνοι, προοπτικές προσδοκίες, πρακτικές».

Εισηγήθηκαν: 1. Φιλίπ Μεριέ, Καθηγητής, Lumière University Lyon II, 2. Ηλίας Καρασαββίδης, Αν. Καθηγητής, ΠΤΠΕ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, 3. Πάνος Αναστασιάδης, Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΚΡΗΤΗΣ, 4. Ηρώ Βούλγαρη, Επ. Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, 5. Ελένη Κατσαρού, ΠΤΔΕ ΚΡΗΤΗΣ, 6. Αντώνης Μαυρόπουλος, Συγγραφέας Ερευνητής, 7. Γιάννα Κατσιαμπούρα, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ, 8. Κώστας Σιέττος, Αν. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Νάπολης Federico II, 9. Κώστας Γουλιάμος, τέως Πρύτανης του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, 10. Λοΐζος Σοφός, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου, 11. Μάνος Σαριδάκης, Διευθυντής Ερευνών στο ΙΑΑΔΕΤ του Αστεροσκοπείου Αθηνών, 12. Περικλής Παυλίδης, Καθηγητής στο ΠΤΔΕ/ΑΠΘ

Απρίλιος - Μάιος 2026: Δημιουργία φακέλου με υλικό για τις επιπτώσεις της ΤΝ στην παιδαγωγική σχέση, στις

εργασιακές συνθήκες, στα περιβαλλοντικά δεδομένα, στις διδακτικές πρακτικές.

Απρίλιος - Μάιος 2026: Ανάρτηση φύλλων παρουσίασης για αξιοποίηση σε ενδοσχολικές συζητήσεις και προβληματισμούς.

Απρίλιος - Μάιος 2026: Ηλεκτρονική έκδοση (πρακτικά ημερίδας - Επιλογή άρθρων).

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.

Αποτελέσματα της Δράσης

παιδαγωγικά προβλήματα που εγείρει η χρήση των εργαλείων και εφαρμογών της ΤΝ. Ουσιαστική συζήτηση για τις δυνατότητες που έχουν, αλλά και η ανάδειξη κριτικής για το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται.

β) Ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τη χρήση τους από ανήλικους μαθητές και μαθήτριες, δίχως την κατάλληλη καθοδήγηση και τους απαραίτητους περιορισμούς.

Ιδιαίτερη μνεία έγινε στην ανάγκη προστασίας των προσωπικών δεδομένων των χρηστών και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται από την ανάπτυξη τεχνολογιών ΤΝ από ελάχιστες εταιρείες, χωρίς ουσιαστικό έλεγχο από τις κυβερνήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο.

γ) Η τεκμηρίωση ότι η χρήση εργαλείων ΤΝ από τους/τις μαθητές/τριες ατονούν την κριτική σκέψη, αδυνατούν να παράξουν νέα γνώση και σταδιακά δημιουργούν χρήστες «copy - paste», αφαιρώντας ο,τιδήποτε δημιουργικό έχει να προσφέρει η παιδαγωγική πράξη.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

α) Η συμβολή των εκπαιδευτικών με τη συμμετοχή τους, τις ερωτήσεις και τις τοποθετήσεις τους, τη μεταφορά των εμπειριών τους από τη διδακτική πράξη. Οι διαρκείς προσπάθειες των εκπαιδευτικών, μέσα στην ασφυκτική καθημερινότητα εξουθένωσης, να επιτελούν το παιδαγωγικό τους έργο και τον κοινωνικό τους ρόλο. Η αδιάκοπη προσπάθεια συνεργασίας και επικοινωνίας των εκπαιδευτικών εντός της σχολικής κοινότητας.

β) Η συστηματική και επιστημονική ανάδειξη από τις εισηγήσεις της διημερίδας μιας επεξεργασμένης και σε βάθος ανάλυσης, των νέων συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί με την είσοδο των εργαλείων και εφαρμογών της ΤΝ σε πολλές πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

γ) Η μαζική συμμετοχή και το έντονο ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών στη διημερίδα.

δ) Η διαρκής επικοινωνία με τους/τις Πανεπιστημιακούς Δασκάλους/ες και τα Παιδαγωγικά Τμήματα, καθώς και ηστήριξή τους στις δράσεις των εκπαιδευτικών.

ε) Η διαμόρφωση φύλλων παρουσίασης και η συζήτησή τους εντός του σχολείου.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι:

α) Η απουσία διαλόγου του Υπουργείου Παιδείας με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών. Το γεγονός ότι οι απόψεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου δεν συζητούνται με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.

β) Η έλλειψη οργανωμένων επιμορφωτικών δράσεων και ενημερωτικών συζητήσεων με ευθύνη του υπουργείου Παιδείας για τα ζητήματα που έχουν ανακύψει με την είσοδο της ΤΝ στη ζωή μας.

γ) Η απουσία υποστηρικτικών δομών μέσα στα Σχολεία και σε επίπεδο τοπικής κοινότητας για τον έγκαιρο εντοπισμό και αντιμετώπιση ψυχοσυναισθηματικών προβλημάτων που δημιουργούνται από την εξάρτηση χρήσης εφαρμογών και εργαλείων ΤΝ.

δ) Η τάση απαξίωσης της Παιδαγωγικής ως επιστήμης και παρουσίας της ως μια «διακλαδική επιστήμη», δηλαδή ως αθροίσματος κλάδων άλλων επιστημών, που μπορεί να αντικατασταθεί από τη χρήση της ΤΝ.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video 1: https://youtu.be/H_EA81jPz4g

Video 2: <https://youtu.be/28MiROvUjWo>

Πρακτικά 1: <https://doe.gr/diimerida-doe-i-techniti-noimosyni-os-ekpaideftiki-kai-koinoniki-proklisi-kritikes-prosengiseis-kindynoi-prooptikes-prosdokies-praktikes/>

Φύλλα Παρουσίασης: <https://doe.gr/fylla-parousiasis-ekdiloseon/>

Επιστολές / υλικό: <https://doe.gr/epistoles>

Παιδαγωγικά video: <http://doe.gr/video>

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις της διημερίδας που διεξήχθη στις 9 και 10 Μαΐου, καθώς και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα και άνοιξαν μια ουσιαστική συζήτηση για τα νέα δεδομένα που δημιουργεί η χρήση των εργαλείων της ΤΝ στην ευρύτερη κοινωνική πραγματικότητα, αλλά και στην εκπαίδευση.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η διάχυση των εισηγήσεων του Συνεδρίου και ο πολλαπλασιασμός παρόμοιων θεωρητικών επεξεργασιών στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Η ανάδειξη προτάσεων σχετικών με τα εργαλεία, τις δυνατότητες, τις ευκαιρίες, αλλά και τους σοβαρούς κινδύνους που μπορεί να δημιουργήσει η χρήση της TN. Η αναζήτηση και τεκμηρίωση των μαθησιακών και διδακτικών στόχων που πρέπει να προσαρμοστούν και να αναδιατυπωθούν βάσει των νέων επιστημονικών και τεχνολογικών δεδομένων, ανά τάξη και μάθημα. Άμεση ανάγκη δημιουργίας των απαραίτητων υποστηρικτικών δομών, πρόσληψης προσωπικού και κριτική προσαρμογή των διδακτικών μεθόδων ώστε να εξασφαλιστεί η ασφαλής και λελογισμένη χρήση των διαθέσιμων παιδαγωγικών εργαλείων TN.

Η αναζήτηση και διερεύνηση των αναγκαίων προϋποθέσεων που πρέπει να περιέχει ένα Πρόγραμμα Σπουδών ενταγμένο στο πλαίσιο ενός ευρύτερου εκπαιδευτικού σχεδιασμού, σε ισότιμη βάση για όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες και τους εκπαιδευτικούς για τη διασφάλιση ενός συνεργατικού, βιωματικού και δημιουργικού σχολείου, χώρου μάθησης, χαράς και ζωής.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Το υλικό που έχει παραχθεί να κοινοποιηθεί σε όλα τα σχολεία, τους Συλλόγους Γονέων όλης της χώρας και στα μέσα ενημέρωσης.

Αξιοποίηση των επιμορφωτικών εισηγήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των δράσεων, σε ενδοσχολικές συζητήσεις και προβληματισμό.

Η συζήτηση και ο αναστοχασμός των εκπαιδευτικών της πράξης, καθώς και της γονεϊκής κοινότητας.

Διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και ενημερωτικών συζητήσεων με μέλη της επιστημονικής κοινότητας, ψυχολόγους, πανεπιστημιακούς, για την ουσιαστική ενημέρωση γύρω από τα κρίσιμα ζητήματα που ανοίγονται μπροστά μας.

Είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί ότι οι επιμορφωτικές διαδικασίες, για να είναι ουσιαστικές πρέπει να συνοδεύονται από άδεια για όλους τους εκπαιδευτικούς, με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Ενίσχυση και διεύρυνση της συζήτησης για τις αλλαγές που επιφέρει η Τεχνητή Νοημοσύνη στην εκπαιδευτική διαδικασία και στο ρόλο του εκπαιδευτικού. Πόσο επηρεάζεται η εκπαιδευτική κοινότητα και τι παιδαγωγικό πλαίσιο οφείλουμε να διαμορφώσουμε, ειδικά με την εισαγωγή των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων και βιβλίων;

Κριτική μελέτη ερευνών από τη χρήση των εργαλείων της TN στην εκπαίδευση. Πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, πρακτικές και κίνδυνοι τόσο στη γενική, όσο και στην ειδική αγωγή.

Έρευνα και αποτίμηση για τη χρήση εργαλείων TN στη μαθησιακή διαδικασία από τους διδάσκοντες, και από τους μαθητές/-τριες, για τη γνώση των κινδύνων από την αλόγιστη και άκριτη χρήση τους, καθώς και για την ασφαλή χρήση τους.

Διερεύνηση της επίδρασης των εργαλείων της TN στη διδακτική πράξη, στα παραγόμενα μαθησιακά αποτελέσματα και στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας για τους σοβαρούς κινδύνους εξάρτησης που εγκυμονεί η χρήση της TN. Η θωράκιση και η ενίσχυση του παιδαγωγικού ρόλου των εκπαιδευτικών, αντί της περιθωριοποίησης και της υποτίμησής τους. Η κατανόηση ότι οι εφαρμογές και τα προγράμματα TN αποτελούν ακόμη ένα παιδαγωγικό εργαλείο και δεν

υποκαθιστούν τους εκπαιδευτικούς.

Πρώθηση του αιτήματος για ισότιμη πρόσβαση στα εργαλεία και εφαρμογές της ΤΝ από όλους (μαθητές-εκπαιδευτικούς), αφού οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες των χρηστών αποτελούν τροχοπέδη στην ουσιαστική και ωφέλιμη χρήση τους. Ένταση του αιτήματος για αναμόρφωση του σχολικού και του κοινωνικού πλαισίου, που αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την ομαλή αφομοίωση κάθε τεχνολογικού επιτεύγματος.

Αξιοποίηση ερευνητικών δεδομένων και αποδοχή από την πολιτεία των σχετικών αιτημάτων και προτάσεων.